గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

REGISTERED No. N. 45 | హైదరాబాదు—దక్కన్. | REGISTERED No. M. 2185

సంపుటము ౨ { ప్రభవ సంవత్సర మాఘ శు॥ ౧౦ బుధవారము (౧ ఫిబ్రవరి ౧౯౨౮) } సంచిక 23

ఈజిప్టుస్త్రీల విమోచనము

(యాత్రికుడు)

ఈజిప్టులో వందల సంవత్సరములనుండి ఘరదాల చాటున బంధితులైయున్న స్త్రీలు నేడు విమోచనము బడసి సంతోషముతో సంచరించుచున్నారు. సంతోషావహ మగు సూర్యకాంతి, యింపుగొలుపు పచ్చిక బయళ్లు, ఆహ్లాదకరమగు నదీతీరమందలి మారుతము, అనంతాకాశ సీమల కలిసికొను నున్నత పర్వతములు, శృంగార వనములు, అద్భుతదృశ్యములు, నిండు వేడుకలు మున్న నగరములు గాంచి ఆనందించు సౌభాగ్యము తరతరములనుండి ఈజిప్టు స్త్రీలకు లేకుండెను. అట్టి దౌర్భాగ్యము నేడు తొలగిపోయినది.

ఘరదాలు కూలుట

సుమారు ౧౦ సంవత్సరముల క్రిందట ఒక యుద్భుతమగు జాతీయావేశమును ఈజిప్టును మొదలంట నూపివేసి నది. వృద్ధులు, యువకులు, క్రైస్తవులు, మునల్మానులు, అందరును నీ యావేశపూరితులై స్వార్థము, కుంచిత స్వభావము, క్షుద్రలాభములు నిరసించి, ఈజిప్టునకు స్వాతంత్ర్యమునకు బూనుకొనిరి. ఈ యావేశమే స్త్రీలకు గూడ వ్యాపించెను. విదేశ ప్రభువుల దుండగము, దేశీయప్రజల దాస్యము, జాతీయ నాయకుల శిక్షలు, మౌనముదాల్చి చూచుచు నూరకుండ లేకపోయిరి. తుదకు జగులుల్ పాషాగారి నిర్బంధన సందర్భమున పురుషులతోబాటు స్త్రీలుకూడ తమ దృఢమగు అసమ్మతిని దెలుపుటకై, దట్టమగు ఆచ్ఛాదనముల ధరించి గుంపుగూడి వీధులలో నూరేగింపు జరిపిరి. పోలీసువారువచ్చి యీ యూరేగింపు చెదరగొట్టిరి. కాని యీ శుభదినమున మాత్రము స్త్రీలు మఱువలేరు. ఆనాటి యావేశము చల్లారలేదు. నాడు వీచిన స్వాతంత్ర్య వాయువు వారి యింద్రియముల నన్నిటిని లేపి, మూకీభావము వహించిన వారి చిరకాలపు కోరికలు, జీరించియున్న వారిజాతీయ భావము, ఒక్కుమ్మడి చెలరేగి వారిని శక్తిస్వరూపిణులుగ మార్చెను. "ఇకమీదట మేము సాంఘికముగను, రాజకీయముగను దాసులమైయుండము" అని వారు దృఢసంకల్పము గావించుకొనిరి. నాటితో వారి శృంఖలములు తెగిపోయెను. వారి కారాగారములు కూలిపోయెను. ఇంటిలో రాణి, సంఘమున గౌరవాదరముల కర్హతగల వ్యక్తి, యని నాటి నుండెను.

నేడు

రాను రాను, తలనుండి కాళ్లవఱకు వ్రేలుచు, ప్రతియంగమును గప్పిపుచ్చు బురకాలు నాటుకనుండి తొలగిపోయెను. ముఖమునకు మాత్రము పూర్తిగనొక మూడు పొరల ఆచ్ఛాదనముండెను. ఇదికూడ క్రమేణ యువతులు విసర్జించి కండ్లుగుపడు నటుల సుక్కు మీదనుండి మొహమునకు నొకదళసరి, తెల్లని ముసుగును ధరింప మొదలిడిరి. నేడీ దళసరి ముసుగును గూడ మాని సన్నని పట్టుమేలి ముసుగును ధరించుచున్నారు. ఆధునిక భావ వైఖరి ప్రబలిన నారీండ్లలో నీ ముసుగు కానవచ్చుటయే యరుదు. రాచనగరులోను కచేరీలలోను, పూర్వాచార గృహములలోను నీ ముసుగు మర్యాదకుగా నుపయోగించుచున్నారు.

జెనానా రమణులు

ఉన్నత తరగతులకు జెందిన పాషాల కుటుంబములలో పూర్వాచార దాస్యము చాలా నిడివి విజృంభించినది. ఆధునిక విశాల భావములు వీరిలో మెండు. ఈ తరగతి నారీమణులు నేడు పాశ్చాత్య స్త్రీలకంటెను దీసిపోరు. వేషమందును, భాషా ప్రవీణతలోను, తెలివి తేటలలోను, విద్యయందును, విజ్ఞానమందును పాశ్చాత్తరమణులతో నలదూగుచుందురు. వీరు ఇంగ్లీషు, లేక ఫ్రెంచి ఉపాధ్యాయినుల వలన బాల్యమున ఇంటిలోనే ఉత్తమమగు విద్యనభ్యసించెదరు. పెరుగుచో యూరపులో పేరుగాంచిన యే విద్యాసంస్థలోనో రెండు మూడేండ్లు గడపెదరు. అప్పటనుండి యంతకాలము యూరపియను సాంఘిక జీవనమున బూర్తిగ పాల్గొందురు. నానాటికి మారుచుండు వింతవింత ప్యారిసునగర వేషములను ఎత్తి సంతోషముతో, సలక్షణముగ ధరింతురు; అప్పటి యద్భుత నాటక ప్రదర్శనములకు, బోయి పాశ్చాత్య గానము, నృత్యము, కళలు గని విని ఆనందించుచుందురు; సాంఘిక సమావేశములలోను; సమిష్టి నృత్యములలోను పాల్గొనుచుందురు; సాయంతనపువేళ నపలస్సై, నౌకలలో విహరించుచుందురు. ఉద్యానవన విహారములకు, కళాప్రదర్శనములకు స్త్రీపురుష మిత్రులతో బోయి సంతసించుచుందురు; ఇట్లు యూరోపియను జీవితమును గాఢముగ ననుభవించి, దానిలోతుపాటులు బాగుగ నెఱిగియున్న తరువాత ఈజిప్టునకు వచ్చిన తోడనే విదేశ వేషము, భాష, వర్తనము మానివేసి గృహముల యందు కార్యదక్షులై, బంధువర్గమును తమ సంఘమునకు వినియోగించుకొందురు.

కైమాలు పాషా—పాథోదు

టర్కీలోని విచిత్ర సాంఘిక పరివర్తనము, ఈజిప్టు స్త్రీల దృష్టి వైఖరిని నిగూఢముగ మార్చుచున్నది. దీనిగూర్చి యొక్కడు వ్రాతలు గాని వాగుడు గాని లేక పోయినను ప్రతి స్త్రీ భావములు, సంకల్పములు, కోరికలు, నూతనపథముల ద్రొక్కుచు, క్రొత్తరంగముల ప్రవేశించుచున్నవి. కెమాలు పాషా, ఒక్కసారి పరదాల నూడబీకి, ముసుగుల నెగురగొట్టి, బహుభార్యా పద్ధతిని గ్రద్రొక్కి, సాంఘిక జీవనమున సర్వతోముఖముగ స్వేచ్ఛ ప్రసాదించెను. ఈ నూతన విశాల జీవనము, నూతన స్వేచ్ఛ, ఈజిప్టుదేశపు రమణులలో క్రొ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

హనుమకొండలో [illegible]

[illegible]

[illegible]

లక్ష్మణపుర (లక్నో) లేఖ

మహిళా కళాశాల జీవనము

[శ్రీమతి ... మహిళా] ప్రెస్క్రిప్షన్ ... (లక్నో) నగరములోని మహిళా కళాశాలలోని ఇంటరు విద్యార్థిని ... ఈ లేఖలోని యంశములు ... ప్రథమ సంచికాగా గోలకొండ పత్రికా పాఠకుల యుప యోగముకొరకు ప్రకటించుచున్నాము.

గో. పం. సం।

ఒక పెద్ద విశాలమైన తోటమధ్య ... మా కళాశాల కట్టబడి యున్నది. గజ్జాలపై ... స్థానముతో సామీప్యము కలిగియున్నది. కళాశాల భవనము ఒకేయంతస్తు దీర్ఘముగా కట్టబడి యున్నది ... ఈ కళాశాలకు నాలుగువైపుల నాలుగు కట్టడములున్నవి. ఒకటి భోజనశాల. ప్రతిరోజు ప్రతిపూట ఏడు వందలమంది విద్యార్థినుల కలకలారావములతో ప్రతిధ్వనించుచుండును. వేర్వేరు దేశములనుండి యువతులలో కులభేదము, వర్ణభేదములు లేక, ... భోజనము చేయుచుండెదరు. ... సింహళ ద్వీపము మొదలుకొని ... కాశ్మీరమువరకు, రాజపుత్రస్థానము మొదలుకొని ... దేశమునందలి నానాముఖములనుండి యువతులు విద్యార్థినులుగ నిచట ... భవనములోని ... స్త్రీల కళాశాల యిది.

... మరియొక ప్రక్క మా ప్రొఫెసరుల భవనములున్నవి. ఇంకొక దిశను విద్యార్థినుల వసతి గృహములు గలవు. దీనిలో నేను నివసించుచున్నాను. దీనివెనుక మరియొక వసతి గృహమున్నది. ఎప్పుడైనా పచ్చిక ... మరియొకటి ... కొన్ని చెట్లు, ఆకులు గలవు అన్ని ఋతువులయందు ... వాటిపూల సౌరభము తో, పుస్తకములచే విసుగుకొని త్వరితగతిని సమయము ... కళాశాల భవనమునకు వచ్చెడు విద్యార్థినుల ... విద్యార్థినులు గదా! ... నొక్కప్పుడైన ప్రేరణ కలుగకుండ గలదా?

కాలేజీ స్థాపనము ... ప్రతి సంవత్సరము ప్రతి విద్యార్థిని ఒక చెట్టునాట వలయును. ఈవిధముగా ఏనాడో ... యువతులు ... గాని ... చిహ్నములుగ ... చెట్లున్నవి. నేనొక జామచెట్టును నాటితిని.

నేను మిమ్మొక సంగతి ముఖ్యముగా వ్రాయు చుంటిని. ... పరమేశ్వరుడు చిన్నవాడు ... పుస్తకములు చదివినవాడు, మొలకెత్తిన కొరకను, ... నాటికి తీర్చినాడు ... స్వప్నమును ... వ్రాయు ... మా చితిని అహా!

రాజమహలును చూడలేదు, గాని వర్ణింప వీలులేదు ... ఢిల్లీ యాగ్రా పట్టణముల చక్కగా చూచి తిని. ఆనగరములను, యీ గంగాయమునా నదుల పవిత్ర జలములచే పావనమైనట్టిదియునైన యీ భూమి ని చూడవలెనేగాని వ్రాయ వశముగాదు. నాయీ ప్రయాణములను గూర్చియు, అన్నిగాను, మీకు చెప్పి యుండుటకు తెలిపెదను. ఢిల్లీ నగరపు కుతుబు మినా రును, ఆగ్రా నగరపు తాజమహలును, లక్నో పూర్వ కాల మొగలాయి జనానా మందిరములను చూడవలె నేగాని వర్ణింపుటకు వీలుగాదు.

మా లక్నోకు సామీప్యమున నె ... అలహాబాదు కాశీ యున్నవి ... కాశీ ప్రయాగ మున్నగు స్థలములు చూడ దలచితిని గాని వీలులేకపోయెను ... వేదాంతము, వైద్యము, ... శాస్త్రములు ముఖ్య విషయములుగ ... శాస్త్రముల నభ్యసించుచున్నాను ... ప్రయోగశాలలో ... మా కళాశాలలో ... ప్రవేశపెట్టితిరి. ... ఒక ... పని చేయు చుండును.

... చరిత్రలు, వేదాం తము, [...] ... విషయముల నేర్చుకొన్న విద్యార్థినులకు ... నిజమైన జ్ఞానముండును. ఈ ప్రకృతి శాస్త్రములు నేర్చుకొన్న నాకు సమయము దొరకుట చాలా దుర్లభము. రసాయనిక శాస్త్ర పాఠములకు ... క్లాసులకును ఒకనాటి సెలవులు యిచ్చిరి. ... రసాయనిక ప్రయోగముల ... గంటల ... పదా ర్థవిజ్ఞాన శాస్త్ర తరగతికి పోవలెను. అచ్చట ... ముల ... నాలుగు వేడిమి ... మున్నగు విషయముల నభ్యసింపవలెను. అచ్చటనుండి పని చేయ వలయును. ఈ తరగతి యైన తరువాత ... శాస్త్ర తరగతికి పోవలెను. అచ్చట ... మున్నగు విషయముల చర్చించి ... చిత్రముతో ... సన్నముగా ఛేదించి ... పరీక్షింప వలయును. దీని తరువాత ... శాస్త్ర తరగతికి పోవలయును ... అన్ని తరగతు లయిన ... నా ... కష్టములు ... పనులు ... కష్టము ... నాలో ... వాటితో ... దుర్గంధము ... పర్యవేక్షణ ... కొల్పును ... ప్రస్తుత శాస్త్రముల ... విద్యార్థినుల మగు మాకు ప్రతిరోజు ... గడచును. ... చేతులతో భోజనము చేయుట గదా! ... కాలేజీనుండి ... సంగా ... స్వయముగా ఎక్కడనుండియైనా ... మనసు ... జలపు చగువవలెను.

దేహ పరిశ్రమ ... ప్రత్యేకముగ నుండును. వాటిని ... ఆ ... ఆటలు ఆడుట యును. ప్రొఫెసర్లు ... యీ వ్యాయామ తరగతు లు ... మారు ... పెదనమునకు ... ఆనందము ... చేయు సమయము ఉండును.

మా కాలేజీకి కొన్ని యాత్రములుగలవు. ... ఒక హాలులో అందరము కూడవలెను. ఒక ప్రొ ఫెసరు ఆయా ... పై ... ప్రతిరోజు యీ యున్న ... పైని జరుగు చర్చలకు ... వలన ... తప్పక పోవలెను.

[illegible] విషయములు

సైమను కమిషను బహిష్కారము

[illegible] జమునాదాసు ద్వారకాదాసు గారి [illegible] అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘపు [illegible] జమునాదాసు [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] జిల్లా [illegible]

[illegible] కమిషను [illegible] సంబంధము [illegible]

బొంబాయి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] కమిషను [illegible] [illegible]

సైమను కమిషను ఖర్చు

రూ ౯,౦౦౦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గుప్త [illegible] ప్రయోగము

[illegible] హైదరాబాదు [illegible]

[illegible]

హైదరాబాదు బజారు ధరలు.

[illegible]

[illegible]

[illegible] (తేది [illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
నెయ్యి [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
చింతపండు	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
బెల్లం	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

గోలకొండ పత్రిక

ప్రభవ సంవత్సర మాఘ శు॥ ౧౦

బుధ వారము

ప్రజాప్రబోధము

మన ప్రధానమంత్రి గారగు మహారాజా బహద్దరుగారు గతవారమున చేసిన పర్యటన సందర్భమున జిల్లాలోని ప్రజలు వారికి సమర్పించిన వినతిపత్రములును, విజ్ఞాపనములును, మన రాష్ట్రమున ప్రజలందు క్రమముగా కలుగుచున్న ప్రబోధమునకు నిదర్శనమై యొప్పారుచున్నది. గుల్బర్గా నగరమున న్యాయవాదులు, వర్తకులు, విద్యాశాఖాధికారులు, హిందూప్రజలు, మిల్లులవారు వేర్వేరుగా వినతిపత్రముల నర్పించుకొనిరి. అట్లే ఉస్మానాబాదు ప్రజలును సర్వతోముఖముగ నొక వినతి పత్రమును ప్రధానమంత్రిగారి కొసగి తమకష్ట నిష్ఠురములను ప్రభుత్వమునకు తెలుపుకొనిరి.

ఈ పర్యటనమున ప్రజలు వినతి పత్రముల ద్వారా తమ యాశయముల ప్రభుత్వము వారికి దెలుపుట ముఖ్యముగ గమనింపబడి యున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రజాభివృద్ధికి నొక నూతన పద్ధతియని చెప్పవచ్చును. మన చుట్టుపట్టులనున్న బ్రిటిషు ఇండియాలోను, నాగరికములగు ఇతర దేశీయ సంస్థానములందును, ప్రజలు తమ కోర్కెలను అవసరములను ప్రభుత్వమువారికి ముఖాముఖిగా దెలియజేసి వారివలన ప్రత్యుత్తరములు బడయుటకు శ్రేష్ఠములగు పద్ధతులు కలవు. సభలలో ప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నలడిగి వెంటనే వారి యుత్తరములను బడయు విధానమున్నది. కాని మన శాసనసభ యింకను అట్టి సంస్కారము నొందనందున, మనము ప్రజాపక్షమున కష్టనిష్ఠురములను పత్రికలందు వ్రాసికొని సంతసించుటతప్ప, మన మొఱలను ప్రభుత్వమువారికి దెలుపుకొనుటకును ప్రభుత్వమువారేమి సెలవిచ్చెదరో తెలిసికొనుటకును వీలులేకయున్నది. ప్రభుత్వమువారేదేని సంస్కరణ మొసగ్గినచో, మన కోర్కెకు విజ్ఞాపనమునకు ప్రత్యుత్తరము వచ్చినదని సంతసింప వలసినదే కాని, ప్రభుత్వోద్దేశములను తెలిసికొనుటకు ఎట్టి సాధనము మన చేతులలో లేనందున, దయామయులగు ప్రభుత్వము వారి సానుభూతి వాక్యములను వినజాలకుంటిమి. ఇట్టిలోపము నొకవిధముగ తొలగించుటకు వినతి పత్రములర్పించి ప్రత్యుత్తరము బడయు నీ నూతనపద్ధతి చాలమంచిదని మా తలంపు. ఈపద్ధతినే, ప్రతి జిల్లా ప్రజలను ప్రతితాలూకా ప్రజలును, ప్రధానమంత్రిగారుగాని శాఖ మంత్రులుగాని తమ ప్రాంతములకు దయచేసినప్పుడు అవలంబించుచుండినచో చాల ఉపయోగకారి కాగలదు.

మన ప్రధాన మంత్రిగారియొసగుట చెప్పబడిన ప్రజావసరములను మూడు విధములుగ భాగింపవచ్చును. (౧) స్థానికావసరములు (౨) ప్రత్యేక సంఘావసరములు (3) ప్రజావసరములు.

మొదటివానిలో, కోర్టు, నీటి వసతులు, రైలుతులు మున్నగువాని యేర్పాటులు చేరియున్నవి. ఇవి స్థలమువారికే సంబంధించియుండును. కనుక ఇవి అన్నిటికంటె ముఖ్యములు; ముఖ్యముగా తీర్పవలసినవియు. రెండవ వానిలో, ప్రజలలోని ఒక ప్రత్యేక సంఘమునకు మాత్రము సంబంధించిన విషయములు గలవు. గుల్బర్గాలోని హిందూ ప్రజలు హిందువులకు గల కష్ట నిష్ఠురములను అవసరములను తెలుపుకొని యున్నారు. తాము ప్రజా సమూహములో నూటికి (౮౫) మంది చొప్పునగల గొప్పసంఘమై యుండియును, తమకు గొప్ప యుద్యోగములు లభింపకుంటుట, మునుపు దొరకుచుండినవియు తక్కువ యగుట, తమ మతవిషయిక కార్యములకు ఆటంకములు కలుగుచుండుట, తమ మత సంబంధ సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారి మతశాఖ (ఉమూరె మజహబి) లో నొకహిందూ అధికారిని నియోగింప వలయుననుట, ఇటీవల నాశనము చేయబడిన దేవాలయములను బాగుచేయ వలయుననుట మున్నగునవి మనవిచేసికొనియున్నారు. ఇట్లు తమ కోరికలను ప్రభుత్వమువారికి మనవి జేసికొనుటలో హిందువులు మంచిమార్గము నవలంబించిరి. అడిగినగాని అమ్మకూడ పెట్టదు కదా! ప్రభుత్వము వారును వీని విషయమున ఎంత త్వరగా శ్రద్ధవహించిన అంత మంచిదని మాయభిప్రాయము.

మూడవ వానిలో మన రాష్ట్రములోని అన్ని తెగలవారికిని, పౌరులందరికిని, సంబంధించిన విషయములు కలవు. (౧) లోకల్ బోర్డుల సభలలోని సభ్యాసనములను ప్రజలు ఎన్నుకొను పద్ధతి ప్రవేశపెట్ట వలయుననుట. ఇంతవరకు ఈసభలలో ప్రభుత్వ నియోజితులే యున్నారు. ప్రారంభ దశలోనిది యవసరము కాని నేడట్టి యవసరము లేదనవచ్చును. గత నలువది వత్సరములనుండి యీసభలలో అధికారేతర సభాసదులను కూడ ప్రభుత్వాధికారులు ఏర్పరచుచున్నారు. కాని యిది మాత్రము చాలదు. యీ కాలమునాటి స్థితిని విడిచి ఇప్పుడు నాగరిక రాష్ట్రములలో నున్న పద్ధతిని ప్రవేశపెట్ట వలయునని ప్రజల కోరిక. (౨) పెద్దబస్తీలలో మ్యునిసిపాలిటీ (మునిసిపాలిటి) లను స్థాపించ వలయుననునది. ఇప్పుడిట్టి మ్యునిసిపాలిటీ హైద్రాబాదునందు మాత్రము కలదు. అదియు ప్రజాప్రతినిధిత్వ పద్ధతిలో లేదు. అస్వాతంత్ర స్థితిలోనున్నది. దానిని గూర్చి చిత్తుశాసనము గడచిన సంవత్సరమునుండి మన శాసన నిర్మాణ సభలో నున్నది. బ్రిటిషు ఇండియాలో ౫ వేల జనసంఖ్య కంటె మించిన ప్రతి బస్తీయందు ఇట్టి సంఘములున్నవి. కనుక మన వారు నట్లు చేయించ వలయునని ప్రార్థించుచున్నారు. (౩) శాసననిర్మాణ సభాసంస్కరణము శీఘ్రముగా దీనిలో ఇప్పుడున్నట్లుగాక, ప్రజాప్రతినిధులను ఎన్నుకొను పద్ధతియు, ప్రశ్నోత్తరముల పద్ధతియు, తీర్మానముల పద్ధతియు, ఆదాయవ్యయముల చర్చించు పద్ధతియు, ప్రవేశపెట్ట వలయునని యీ ప్రజాశయములు, ఈవిషయమును ఇదివరకే మహాఘనత వహించిన మన ప్రభుత్వమువారు పదేండ్లనుండి ఆలోచించుచున్నారు. ఉత్తమ పరిపాలనమునకు నిదర్శనములగు నీ సంస్కారములను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ప్రసాదించ గలరని మా యభిప్రాయము. [౪] విద్యా విషయములు. ఇంగ్లీషు విషయమున చేయబడిన నిర్బంధ శాసనమును రద్దుచేయుట, ప్రారంభవిద్య, మాధ్యమికవిద్య విద్యార్థియొక్క మాతృభాషలోనే గరుపబడ వలయుననుట, ప్రారంభవిద్య ప్రజాస్వాధీనముచేసి ప్రభుత్వమువారు సహాయము మాత్ర మొసగుట మంచిదనుట, మున్నగునవి సూచింపబడినవి.

ఇట్లు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి ముఖాముఖిగా నడుగగలుగుట నూతనమైన ప్రజా ప్రబోధముగ భావించుచుదీనికి కారకులగువారిని మేము మనఃపూర్వకముగ నభినందించుచున్నాము!

స్థానికవృత్తాంతములు

కేంద్రన్యాయ స్థానము

కేంద్రన్యాయ స్థానమునుండి వెలువడిన ప్రకటన ప్రకారము ప్లేగువలన కేంద్ర న్యాయస్థానమునకు [illegible] దినములకొరకు [illegible] విరామము [illegible] [illegible] గంటలనుండి [illegible] గంటలవరకు పనిచేయును.

[illegible] హెన్లే ఫరూఖిగారి ఉపన్యాసము

నేటిదినము సాయంత్రము [illegible] గంటలకు పురజ్ఞానా పనులో మాసర్ బుక్ హాడ్లీగారు మహమ్మదీయ మతమునుగురించి ఉపన్యసించెదరు.

ఉస్మానియా ట్రేనింగు కాలేజి

ఈ కాలేజి ప్రకటన ప్రకారము [illegible] ఖుర్దాద్ వరకు ప్లేగువలన ఈ కళాశాల మూయబడును.

[illegible]డెన్సియందు బాలికా పాఠశాల స్థాపన

రెసిడెన్సీ ప్రభుత్వమువారు రెసిడెన్సీయందు బాలికా పాఠశాలయొకటి కట్టుటకు ఉత్తరవు చేసిరి.

ప్లేగు

[illegible] ఇస్ఫందారు ప్లేగు కేసోర్టు వలన [illegible] [illegible] కేసులును, [illegible] మంది పరలోకగతులైరని యు తెలియుచున్నది.

బడాతోటలు మూయబడుట

ప్లేగు విపరీతముగ వ్యాపించుచున్నందున హైకోర్టును [illegible] కోర్టులను హైదరాబాదులో గల పోస్టాఫీసులను [illegible]వారము నుండి [illegible] దినములవరకు మూయబడినవి. కొత్తాపే బల్దా మాత్రము ప్రతిదినము రెండు గంటలు పనిచేయుచుండును.

మాల్గుజారి మహాకమా

ఇది కూడ సోమవారము నుండి [illegible] దినములవరకు మూసివేయబడినది. కారణము ప్లేగు హెచ్చుటయే.

శ్రీ రంగనాయకులు నాయుడుగారు

ఇదివరకు సికింద్రాబాదులో [illegible] జడ్జిగా నుండి పింఛను పుచ్చుకొనిన శ్రీ నాయుడుగారు ముందు హైదరాబాదు హైకోర్టు జడ్జిగా పుచ్చుకొని యుచ్చట విశేషముగా పనిచేయ సంకల్పించినట్లు తెలియుచున్నది. ఆంధ్రులకు వారికిది యోగ్యతయు సంతోషమును. హైకోర్టునందు ఆంధ్రులకు ఎక్కువ [illegible] గా నున్న ఈ కాలమున వీరివలన ఎంతయు ఆంధ్రసంఘమునకు బలము కలుగగలదు.

ప్రధాన మంత్రిగారి సౌజన్యహృదయము

నేను ప్రాద్దున [illegible] గంటలకు మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాద్ గారు, డాక్టరు ఖాజా మొయినుద్దీను, కొత్వాలు వెంకటరామారెడ్డిగారు సహా గోలీగూడ వివేకవర్ధని ఇతియేటరు ప్లేగు ఆస్పత్రిని దర్శించి, ప్రతిరోగి బాగోగులను విచారించి కావలసిన సహాయము చేయుమని చెప్పి ఛాదర్‌ఘాటు నంతరము [illegible] గంటలకు వెడలిరని, తత్పయమున నచ్చట నున్న మా ప్రతినిధి తెలుపుచున్నాడు.

ఇదరాబాదు శాసనసభ

[illegible] [illegible] తేది యుదయము సమావేశమాయెను. రా॥ బ॥ పి. బి. ఎస్. నరసింహరాజాగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

[illegible] [illegible] [illegible] జెయిలులో బాధించుటలేదనియు, వారికి సహా[illegible] లేదనియు, వసరు ఖైదీలను జెయిలు నిబంధన చొప్పున గొలుసులుగల సంకెలలను తగిలించి తోడ్కొనిపోయిన విషయము యథార్థమే యైనను అందుచేత ఖద్దరుకు ఆగౌరవము వాటిల్లిన [illegible] ప్రభుత్వమునకు ఖద్దరు [illegible] భరించవలసిన [illegible] లేదనియు, టి. ఆదినారాయణ శెట్టిగారి ప్రశ్నలకు జవాబొసంగ బడెను.

అంతమానములలోనున్న వారికి హాలకు అంతగ నిర్బంధములేని ప్రత్యేక నిబంధన లొకటి రెండు హైదుజు నందున్నవని. కొన్ని ఇతర రాజ్యముల యందు బ్రిటిషు ఇండియాలోనున్న హాలనాదిక నియమములే వారి యొనలను వర్తింపజేయు మన్నవనియు, ఘోవాలయందు ఖైదీల దౌర్జన్య ప్రవర్తనమువలన (కౌన్సిల్) కొట్టుట యున్నదని వారిని [illegible] బాధకముల విషయము చూమాటయని కే. వి. ఆర్. స్వామి గారికి తెలియజేసిరి.

కి. శే॥ సర్. వి. రాజగోపాలాచారిగారు

ఈ సభాసభ్యులు మొట్టమొదట సభాపతియగు సర్. రాజగోపాలాచారిగారి మృతికొరకు యు సంతాపమును సర్. వి. [illegible] రామస్వామయ్యగారు సుమారు [illegible] సందేశము [illegible] డా॥ [illegible] బి॥ కృష్ణస్వామయ్య, మున్సబు [illegible] బి॥ వి. కేశవయ్య, ఎస్. వి. గురుస్వామి, [illegible] పభుస్వామి మొదలగువారలు మున్నగు ప్రముఖులు బలపరచిన యూతే సదస్యులందరును మౌనమంగా [illegible] యంగీకరించు తోడ నామోదింపబడెను.

గ్రాంటులు

తిరునాళ్ కంపెనీయను [illegible] [illegible] ముద్రణాశాఖ యందొనరూడిన వ్యయాధిక్యమును జరిపుచ్చుటకై మేము [illegible] రూ. [illegible] లక్షలకు చిల్లర [illegible] చేయబడెను.

ఆంధ్రవిద్యాలయ చట్టము ముఖ్య సభ్యులు విమర్శిస్తే విచారణ సంఘమును వాపులోని మాయవలెనని యున్న సాధకులను, [illegible] ఖర్చులు బత్తెములు చెల్లింపవలసి యుండెను. గనుక ఇప్పుడు నిలువయున్న రూ. [illegible] కాక మరియొక రూ. [illegible] వేలు గ్రాంటు [illegible] బడెను.

పబ్లిక్ అకౌంట్సుకమిటీ

ఈ విషయమును బి॥ బి॥ కృష్ణస్వామినాయుడుగారు [illegible] [illegible] సభ్యులకు లేదనియు, [illegible] నిరాకరించిన వ్యయాధిక్యములను [illegible] [illegible] మంజూరు చేయుమనుటు పసరీకమని యు, రమాల్ కొండ కలవయంత్రాలయము వలన [illegible] నష్టమే గాని లాభములేదు. కావున యీ మారుకూడ తీర్మానము నున్నయెడల మరి [illegible] నేయుటయే మేలనియు, ఒక జెయిలు రిపోర్టులో ప్రభుత్వము నష్టపడి కంట్రాక్టరుకు హెచ్చురేటు సమర్పించు కొనుటయేగాక అతనికి సహాయముగా నిచ్చిన ఖైదీల కూలిని కంట్రాక్టరు గూడ కొట్టుకొనక పోవుట ఆచానమని యు విరమించిరి.

సరస్వతీయంత్రాలయమునకు [illegible] పరిష్కారముల అభివృద్ధిపరమున్నదనియు, యంత్రాలయము నష్టములోనే నడుచునని పరిశీలనమునకు ఒక సంఘము ప్రభుత్వముగారి ఆలోచనయందు [illegible] యున్నట్లుగా పదవద్దని [illegible] సర్. [illegible] నిరసించిరి.

క్రైస్తవ వివాహముల చట్టము

[illegible] జిల్లాలో ముస్లిం క్రైస్తవ [illegible] [illegible] క్రైస్తవుల కొత్తవేయు మతమార్పులకై సెలెక్టు కమిటీకి చేయబడి [illegible] [illegible] నెలలు ఆంగ్లభాషలో ఆమోదించుటకై పంపబడెను.

[illegible] సభయు [illegible] ప్రత్యేక సంఘము వారి విచారణకు [illegible] బడెను.

మదరాసు గ్రామపంచాయతీ చట్టము తీర్మానము మూడిపోయెను.

[illegible] దినచర్య

ఈ సభ [illegible] [illegible] సభ్యుల హెచ్చుగా చేసి [illegible] విషయము [illegible] సభ్యు లు ఫలితాలనునకు లేదుట [illegible] [illegible] నది.

స్థాయిసంఘముల సవరింపు

ఆశ్వేటు [illegible] [illegible] [illegible] మునపాదన [illegible] నిబంధనలు [illegible] నుండి [illegible] మార్పు చేయవలెనని సూచనలను వివరించిరి. ఆదినము సభకు విరామం [illegible] విచారణకై వాయిదా వేయుచెను.

నాక్ ఆఫ్ మెట్ బిల్లులు

[illegible] [illegible] ఆంధ్రవిద్యా[illegible] చట్టసభాసక్తి యున్న పసాదించి [illegible] పూర్వపుబిల్లు [illegible].

ఇతరాంశములు

[illegible] [illegible] కిందటి హైదరాబాదు సభనారాయణ గారును [illegible] [illegible] 34 [illegible] శాసనసభాపతి మొదలియారుగారి [illegible] ప్రభుత్వముగ నియమించినట్లు చెప్పెను.

పల్లెవారికి ఆంధ్రదేశములలో [illegible] మూలమను గ్రామీణ పాలకముల గ్రామ్య [illegible] యులను సదరహించుటకు ప్రభుత్వముత్తంటే యు ఎంతయో లేవని తెలుపబడెను.

వ్యాయామ విద్యాప్రబోధము

పాఠశాలలయందు వాటికి [illegible] వ్యాయామము [illegible] గమనించ బడవున్నది. [illegible] ముపాధ్యాయుల యుత్సాహ లోపముచేతనో ప్రభుత్వవిద్యావిధానలోపము వలననో చెప్పజాలము. కావున ఈలోపము నివారించి విద్యార్థులకు తగిన వ్యాయామ విద్యాప్రాముఖ్యము కలుగజేయుట కొక సంఘమును నియమించవలెనను సభానాయకగారి తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

నిమ్నజాతీయుల యభివృద్ధి

గ్రామ ప్రాంతములయందు నిమ్నజాతీయుల యభివృద్ధి యర్థము నియమింపబడియున్న యుద్యోగుల పనులు అనుభవజ్ఞులను డిప్యూటీ కలెక్టరులకన్న తక్కువకాకుండ పదవియందునియు వారలను నియమింపవలెనను రా॥ సా॥ శ్రీనివాసయ్యగారి తీర్మానము వీడిపోయెను.

విశేషములు

తూనిక యంత్రము

సవుతు కెన్సింగ్టనులో వెంట్రుక ఎంత బరువుండునో తూచుటకు ఒక యంత్రమును గనిపెట్టిరి. నిసుఒక తూనికను దెలుపునట.

ఫౌంటెన్ కలములు

౨౦౦ సంవత్సరముల క్రిందటనే వాడుకలో నుండెనట. ౧౭౨౩ లో కొందరు సంచారకులు ఒక ప్రకటనలో దీనినిగూర్చి సూచించిరట. అప్పుడే ఫౌంటెన్ పెన్ అనుపేరు నిచ్చిరట. ౧౭౩౪ లో అద్దము గలుగుయున్న అను నిఘంటువును ప్రకటించిరి. అందులో దండి ఇత్తడి మున్నగువాటితో చేయబడెననియు విస్తారము సిరాపట్టుటకు వీలున్నదనియు అది కావలసినప్పుడు ఊరుననియు వ్రాసిరి.

వంట అవసరములేకనే కడుపునింపుట

ప్రపంచములో జనసంఖ్య హెచ్చుటచేతను, సేద్యపు భూములు తక్కువగుటచేతను ప్రపంచమునకు సంపూర్ణముగా తిండి (ఆహారము) కనిపెట్టుటకు రసాయన శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధక కార్యాలయమును చేయు ఒక ప్రయత్నించుచున్నారు. ఫ్రెంచి రసాయనశాస్త్రజ్ఞుడొకడు మాత్రరూపముగ ఆహారమును రసాయనిక పరిశోధక కార్యాలయమునందే తయారుజేసి వాంటికిచ్చి పరిశోధించుచు మనుష్యులను ఆహారమునకు దీనికి సత్యాసమేలేదట అనగుకిచ్చిరట. మూడు వారములు ఇట్లో ఆహారములో నిర్వచేయుచుండి అను గుణ ఈతండినే ఆరిని. ఒకడు తూనిక తగ్గలేను. ఇంకొకడు తూనిక హెచ్చెను. ఇద్దరు కొంచెము తగ్గిరి. ఈ ప్రకారము విస్తారముగ తండిని తయారుజేసి స్త్రీలకు ప్రతిరోజు వంటయింటిలో కష్టపడవలెనను బాధ లేకుండజేసి ఆ కాలమునంతయు పిల్లలను పెంచునప్పుడు తప్ప ఇతర సమయములందు లాభకరముగ కను అను వినియోగించునటుల జేసెదరట. మాత్రరూపముగనుండు నీ ఆహారము రెండు మూడు మాత్రలను తిన్నచో కడుపునిండి పోవునట. వంటెల్లుగోల అక్కరలేదు. హోటేళ్లకు అవసరముండదట.

సూర్యరశ్మిచే నడుచు మోటారు

రష్యా ప్రకృతిశాస్త్రవేత్త యొకడు టెలుస్తులు ఓగించుకొని ప్రపంచముతో సంబంధము లేకుండ కృషిసల్పి, పెట్రోలు విద్యుచ్ఛక్తి మున్నగువాటితో సంబంధము లేకుండ నడుచు మోటారును గనిపెట్టెనట. సూర్యకిరణములనుండి శక్తిని గ్రహించి దానిచే నడుచునట. సూర్యుడు ప్రకాశించు కాలములో ఆశక్తిని గ్రహించి జాగ్రతజేసికొని సూర్యుడస్తమించినను నడుచునట.

౧౦ నిమిషముల నిద్ర

ఆమెరికాలో ఒక మాత్రను కనిపెట్టుచున్నారు. దీనిని ప్రయోగించిన ౧౦ నిమిషములు మించనినిద్ర కవస్త్రగా పట్టునట. 2 గంటలు నిద్రించిన ఎంతసుఖముగ నున్నదో అంతహాయిగా ఈ పదినిమిషముల నిద్ర ఆనందము కలుగజేయునట. మిగిలిన ౨౩ గంటల ౫౦ నిమిషములను లాభకరముగ ఇతరపనులకు ఉపయోగించుకొన వచ్చునట. ఎంతసేపైన పనుండ వచ్చునట. నిద్రించుటకు ప్రయత్నించిన వెంటనే నిద్రపట్టునట. ఇంట్లో పనికగుటకే అవసరముండదు.

ఎడిసను మహాశయుడు

ఆమెరికాలో ఎడిసను అను బాలుడు రోజు ౧కి రెండు గంటలే నిద్రించి ఎడతెగకుండ ఎక్కువనిద్ర అవసరము లేదనియు నిద్రయును సోమరితనము ఎంతో కాలమును పాడుజేయుచున్నవని అతడు ఋజువు జేసినాడు. నేడు ఆయనకు ౮౦ సంవత్సరములు నిండి చెక్కుచెదరని దృఢకాయముగ నున్నాడు.

బొగ్గునుండి వస్త్రములు

ఫ్రాంసు జర్మనీలలో సైన్యములతో అవసరము లేకుండగనే మాటాకులను బొగ్గునుండి తయారుచేసిన ఫైబరులవంటి వస్తువుతో నమ్ముచున్నారట. అందువలన దేశములకు బొగ్గుకు మంచి లాభము గల్గునట.

మూడేండ్ల ఉపవాసము

బెర్లినులో ఒక వెర్రివాడు ఏమియొక్కను మనుష్యులు నిండు జ్ఞానముతో జీవించుటకు కొన్ని పెట్టెలనుండి ఆహారమును తయారుచేయుచున్నాడట. ఈ ఆహారమును తిన్నచో శతాబ్దములకాలము సంపూర్ణ యౌవనముతో బ్రతుకవచ్చునట.

* * * * *

ఆరవ ఆంధ్ర కళావంతుల సంస్కరణ సభ

తీర్మానములు

1. ప్రస్తుత దేశకాలపరిస్థితులను గమనించి దేవాలయములందు వ్యభిచార స్త్రీలచే సేవ చేయించుట నాగరికుల అత్యంత [illegible] సంఘ సంస్కరణకు ఆటంకముగను, దేవాలయముల పవిత్రతకును, జనసామాన్యము యొక్క నీతికి భంగకరముగను నుండుటచే ఈ వాడుకలు శీఘ్రముగ మాన్పించుటకు ప్రయత్నించ వెంటనే [illegible] శాసనసభ్యులను యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు

2 ఈ సంఘసంస్కరణమునకు వివాహములు ముఖ్యము కావున జాతివిషయమై [illegible] తెలియచేయుచు [illegible] వారికి [illegible] వివాహములు జరిగినవనియు తెలుపుటకున్నూ, వివాహిత [illegible] నిర్వాహక సమ్మేళన [illegible] ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు

3 [illegible] వివాహము చేయుట ఆవశ్యకమనియు, [illegible] కన్యలను [illegible] ఆదర్శమనియు, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4 ఈ సంఘములోని స్త్రీలు సివిల్ వివాహ చట్టప్రకారము తమ సంబంధములను స్థిరపరచుకొనుటకు ప్రోత్సాహించవలయుననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు

5 సంఘమునందు బాలికలను పదునారేండ్లకు ముందే ప్రవేశపెట్టకుండ కాపాడుటకై యిండియను పినల్ కోడ్‌లో విధింపబడిన 372, 373 సెక్షనులు [illegible] ఉపయోగములు [illegible] సవరించుటకై [illegible] యీ సభవారు గవర్నమెంటువారిని, సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభ్యులను కోరుచున్నారు.

5 [illegible] కన్యను, [illegible] కన్యనైనను [illegible] ప్రవృత్తి [illegible] నేరముగునని [illegible] వ్యాఖ్యానమునకు [illegible] చేయవలెను

11. ఈ సంఘ [illegible] దేవాలయములలో గాని, వివాహాది శుభకార్యములలో గాని, నృత్యగీతములకుపయోగించినను, [illegible] ఆటలు [illegible] పదునారేండ్లలోపు [illegible] ఎంచవలయును

6. ఈ సంఘసంస్కరణము జయముపొందుటకును, దేశమంతటను ప్రబోధము జరుపుటకును, తగిన ప్రచారకులను నియమించుటకు [illegible] తగిన ఉపసంఘములను నియమింపవలెనని కార్యనిర్వాహక సభవారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు

7 ప్రస్తుతము ఈ సంఘములో వివాహమునకు సిద్ధముగానున్న కన్యలను కొందరు వ్యభిచార వృత్తిలో దించుచున్నారు [illegible] 372, 373 సెక్షనులను [illegible] అధికారులను [illegible] ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

8 ఇంతవరకు [illegible] వివాహము [illegible] ఇతర జాతుల [illegible] నుండవలయుననియు, [illegible] ఆంధ్రదేశ [illegible] సంఘముల [illegible] సంస్కరణ [illegible] సంస్కరణసభ్యులుగా [illegible] ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

9 [illegible] ప్రాతినిధ్యము లేక పోవుటవలన [illegible] నివేదించుకొనుటకు [illegible] కావున [illegible] ఈ సభవారు [illegible] చున్నారు

10. ఈ క్రింది వారిని రాబోవు సంవత్సరము కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ [illegible] అధ్యక్షులు [illegible] శ్రీ [illegible] సంయుక్త కార్యదర్శులు (1) [illegible] (2) [illegible] (3) గుంటూరు నాగభూషణంగారు, [illegible]

వ్యాపార రహస్యము

వ్యాపారము వృద్ధియగు మార్గమేది?

పత్రికలలో ప్రకటనవేయించి ప్రచారము చేయుటయే.

కనుక

మా పత్రికలో ప్రకటన వేయించి లాభము పొందుడు.

మా తగ్గింపు ప్రకటన రేట్లగూర్చి క్రింది దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు ప్రకటనశాఖ, గోలకొండ పత్రిక

హైదరాబాదు (దక్కన్).

అమృతాంజనము.

అన్ని నొప్పులకు వజ్రాయుధము.

చిన్నని డబ్బీ సీసా ... ౧కి రు. ౦-౧౦-౦

డజను డబ్బీలు ... రు ౬-౮-౦

అమృతాంజనము డిపో

౬, ౮ తంబుచెట్టివీధి. మద్రాసు

౧౦౫ ఫోర్టుకోటు, బొంబాయి

మాంచెస్ మోటార్ వర్క్సు

ట్రూపు బజారు రోడ్డు, హైదరాబాద్.

మాగ్నెటో, కార్ బాడీ బాగుచేయుటలో నిపుణులు.

పెట్రోలు వ్యయము పూర్వ ప్రమాణమునకు తేబడును

ధరలు సరసము ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

నా. గౌరీశంకరవర్మ అండు కో

మావద్ద సంస్కృతాంధ్ర, గ్రంథములును వైదిక, జ్యోతిష, వైద్య, నాటక, పద్య కావ్యములును, ఇంగ్లీషు, ఉర్దు, స్కూలు పుస్తకములును, వావిళ్లవారి సమస్త గ్రంథములును దొరుకును, పుస్తకములు వి. పి. గా, పంపగోరువారు సగము సొకము ముందుగ మనియార్డరు ద్వార పంపవలయును పుస్తకములకు వ్రాయువారు జవాబుకొరకు వ్రాయవలయును రెడ్డికుల నిరయ చంద్రికయు 1928 సంవత్సరపు హాలో అండు కో, డైరీలును అమ్మబడును

ఆంధ్ర బుక్కు డిపో,

౫౬౬, రెసిడెన్సి పెద్దగడియారం చౌరస్తా దగ్గర

హైదరాబాదు దక్కన్

స్వదేశీ మంత్రియును

ప్రోత్సాహకుడు

భారత ఇండస్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్

దక్షిణ హైదరాబాదు

మూలధనము హాలి రు ౫౦,౦౦౦

౫౦౦౦ వాటాలు వాటా ౧ కి. రు ౧౦ లు.

వాటాలు త్వరగా కొనుడు

ఖద్దరు మొదలగు స్వదేశీ వస్త్రములు తయారు చేయించి విక్రయము చేయుట ఈ కంపెనియొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

వివరములకు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు

యావగీర్ అండ్ కంపెని,

పొట్టకుబజారు

సికింద్రాబాదు (దక్షిణ)

REG. No. N. 45. REG. No. M. 2185

గోలకొండ పత్రిక

ట్రూపుబజారు హైదరాబాదు, దక్కన్

సంవత్సరము చందా రు. ౬-౦-౦

అర్ధసంవత్సరము ,, ,, 3-౧౨-౦

విడి ప్రతి ౦-౧-౮

శ్రీయుత

STAMP.

Printed and Published by K. Balakrishna Reddy at the Golkonda Press, Troop Bazaar, Hyderabad Dn